

FRI Holdningsnotat 2005 om strukturreformen

FRI's holdning til den strukturreform der træder i kraft i Danmark den 1. januar 2007, tager udgangspunkt i, at FRI grundlæggende ser det som positivt, at der kommer færre administrative enheder i Danmark i form af en reduktion i antallet af kommuner fra 271 til ca. 100 samt en afskaffelse af de 14 amter til fordel for fem regioner. De større enheder giver forventeligt mere professionelle samarbejdspartnere for FRI's medlemsvirksomheder på de kommunale og regionale niveauer.

Imidlertid finder FRI det uhensigtsmæssigt, at der på enkeltområder, eksempelvis miljøområdet, sker en flytning af beslutningskompetencen fra regionalt til lokalt niveau, med en forventelig udtynding af kompetenceniveauet til følge. Samtidig mener FRI, at øget udlicitering af de offentlige opgaver på kommunalt, regionalt og statsligt niveau er en væsentlig forudsætning for at opnå det ønskede råderum til at skabe forbedringer af den offentlige service i fremtiden.

Baggrund

I juni 2004 indgik Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) sammen med Dansk Folkeparti aftale om en strukturreform i Danmark. Baggrunden for aftalen var, at der mellem parterne var enighed om behovet for en reform af rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service.

Målet med reformen er at fastholde og videreudvikle en demokratisk styret og decentral offentlig sektor, hvor der er etableret et solidt fundament for en fortsat udvikling af det danske velfærdssamfund.

Målet skal opfyldes ved at skabe bæredygtige enheder med et klart ansvar for at levere velfærdsydelser af høj kvalitet til danskerne. Derfor blev det besluttet, at der med reformen skulle blive færre men større kommuner ud fra antagelsen, at større kommuner giver mulighed for en bedre opgaveløsning, hvor flere velfærdsopgaver kan løses i kommunerne. Med flere opgaver placeret lokalt bliver demokratiet styrket, idet flere politiske beslutninger træffes lokalt.

FRI's holdning

FRI støtter overordnet regeringens intentioner om at gennemføre en kommunalreform, med det formål at skabe større og mere fagligt bæredygtige miljøer i de enkelte kommunalforvaltninger. Det er FRI's vurdering, at dette også vil være den generelle konsekvens af kommunalreformen.

På visse enkeltområder, stiller FRI sig imidlertid skeptisk overfor den foreslåede opgavefordeling mellem stat, regioner og kommuner.

Miljø

Dette gør sig gældende på miljøområdet, hvor der lægges op til en kraftig reduktion i de kommende regioners miljøopgaver, til fordel for varetagelse af opgaverne i kommuner og til dels i staten.

Det er FRI's opfattelse, at man med forslagene vil svække, og ikke styrke, de faglige miljøer. Det er FRI's grundlæggende opfattelse, at spredningen af miljømedarbejderne fra de 14 nuværende amter ud til ca. 100 kommuner ikke kan medvirke til at skabe større og mere fagligt bæredygtige miljøer.

FRI skal hermed advare mod de mulige, og efter vor mening sandsynlige, konsekvenser for den fremtidige administration på miljøområdet i forbindelse med strukturreformen, hvis amternes rolle som myndighed og ansvarlige for den sammenhængende overvågning og planlægning af grundvandskvalitet og vandmiljø i større søer og vandløbssystemer, overgår til det kommunale niveau i det foreslåede omfang.

Det er FRI's holdning, at disse opgaver også fremover skal løses på regionalt niveau.

Udlicitering

Det er generelt FRI's vurdering, at man ved implementering af kommunalreformen bør indtænke, at flest mulige opgaver i den offentlige forvaltning bliver løst af private aktører. Dette vil sikre, at den offentlige forvaltning får den bedst mulige ydelse til den lavest mulige pris, gennem konkurrencen mellem flere private aktører.

Ved at fastholde den offentlige sektor som kvalitetsbevidst professionel indkøber, og ikke som leverandør, sikres det samtidig, at der ikke opstår konkurrenceforvridning mellem den private sektor og den offentligt støttede sektor på enkelte markedsområder.

FRI imødeser, at den nye kommunale struktur vil medføre en klarere arbejdsdeling mellem den offentlige sektor og det private erhvervsliv for så vidt angår rollerne som indkøber henholdsvis producent af tjenester. Denne arbejdsdeling vil samtidig bidrage til øget innovation.

For FRI er oplagte områder, hvor den offentlige sektor i Danmark kan blive professionaliseret gennem øget udlicitering:

- Den kommunale byggesagsbehandling
- Varetagelsen af konkrete miljøopgaver for stat, regioner og kommuner
- Offentlige forsknings- og udviklingsopgaver

Graden af udlicitering i de nye kommuner, og i den reorganiserede offentlige sektor i Danmark, skal gøres til et målbart succeskriterium for den samlede kommunalreform. På samme måde som der gennem AMVAB målinger findes et mål for administrative byrder for Erhvervslivet, bør der laves målinger for graden af udliciteringer i de nye kommuner og regioner. Hvis kommunalreformen skal kunne betragtes som en succes, skal graden af udlicitering være større efter reformen end den var før.

Indlicitering

Samtidig er FRI bekymrede for, at overførslen af de nuværende amtslige medarbejdere til andre offentlige administrationer eller institutioner (herunder de nye kommuner, de statslige styrelser, GEUS, Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser, og DMU, Danmarks Miljøundersøgelser) kan føre til, at en større del af opgaverne end hidtil bliver løst i offentligt regi.

FRI vil finde det særdeles uheldigt, om strukturreformen på denne måde førte til en øget indlicitering af opgaver, alene for at beskytte kortsigtede medarbejderinteresser, der vil medføre langsigtede strukturelle problemer for den generelle samfundsudvikling og i høj grad kunne reducere de ønskede forbedringer af den offentlige service, som netop er formålet med strukturreformen. Den private rådgiversektor vil være klar til at modtage de relevante medarbejdere, som det er sket inden for de opgaver, branchen har overtaget i de seneste år, herunder en række drifts- og vedligeholdelsesopgaver.

Strategi

Det er FRI's mål, at den kommende strukturreform på alle områder skal sikre, at der er fagligt bæredygtige miljøer i den offentlige sektor og at graden af udlicitering i de nye kommuner vil øges, mindst svarende til niveauet i de kommuner med størst grad af udlicitering i dag. FRI vil søge at opfylde dette mål gennem møder og dialog med Indenrigsministeriet, de relevante ressortministerier, Kommunernes Landsforening og de i Folketinget repræsenterede politiske partier.

Godkendt af FRI's bestyrelse den 8. juni 2005